

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

Anghelici Veaceslav XXXXX, născut la
XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 20.01.2014 – 11.12.2017
instanța de apel: 04.01.2018 – 06.02.2019
instanța de recurs: 10.06.2019 – 28.01.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 decembrie 2017, Anghelici Veaceslav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 185 alin. (1) Cod penal (red. 1961), cu încetarea procesului penal din motivul expirării termenului prescripției de tragere la răspundere penală.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și inculpata XXXXX Valentina, iar în privința inculpatei Țurcanu Nina procesul penal a fost încetat din motivul expirării termenului prescripției de tragere la răspundere penală, însă în privința acestora hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constata în fapt că:

Anghelici Veaceslav, exercitând funcția de specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare din cadrul Primăriei comunei XXXXX, numit în această funcție prin dispoziția primarului XXXXX nr. XXXXX și fiind persoană cu funcție de răspundere investită în virtutea art. (1) al Legii RM nr. 443-XIII din 04.05.95 „Serviciului public” și fiind, conform art. 183 alin. (1) Cod penal (în redacția legii penale în vigoare la data de 24 aprilie 1961), persoană cu funcție de răspundere, în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege prin faptul că, în baza dispoziției ilegale a primarului com. XXXXX, XXXXX cu nr. 2 din

XXXXX, prin care a fost dispusă vânzarea SRL „XXXXX” a terenului din rezerva Primăriei, aferent unui depozit, teren cu o suprafață de 1.12 ha., situat în XXXXX, sat. XXXXX, 4, mun. Chișinău, la XXXXX, a eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu numărul cadastral XXXXX, semnat de către Anghelici Veaceslav, potrivit căruia, dreptul de proprietate asupra terenului cu o suprafață de 1,12 ha, situat în XXXXX, sat. XXXXX, 4, mun. Chișinău, i s-a atribuit SRL-ului „XXXXX”, astfel încalcând prevederile art. 20) pct. 6), 7), 12) al Legii nr. 1247 din 22.12.1992 „Privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar” conform cărora, specialistul pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare avea atribuții privind elaborarea proiectelor privind delimitarea terenurilor destinate transmiterii în proprietate, posesiune și folosință, formării de gospodării noi, privind reglementarea hotarelor gospodăriilor existente, precum și a terenurilor gospodăriilor individuale lichidându-se incomodități-le din amplasarea lor, repartizarea terenurilor în natură și pregătirea titlurilor de proprietate, posesiune și beneficiere funciară, ținerea cadastrului și monitoringului funciar, ignorând legea privind administrația publică locală nr. 186-XIV din 06.11.1998 și anume art. 82, care prevedea „alin. (1) consiliile locale și raionale și consiliul municipal Chișinău decid ca bunurile ce aparțin domeniului public de interes local, după caz, să fie date în administrarea unităților economice și instituțiilor publice, să fie concesionate ori să fie închiriate. De asemenea, ele decid, în condițiile legii, cu privire la cumpărarea și vânzarea bunurilor ce fac parte din patrimoniul public. (2) Vânzarea, concesionarea, închirierea și locația de gestiune se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii. (3) Înstrăinarea bunurilor ce aparțin domeniului public ale satelor (comunelor), orașelor (municipiilor), raioanelor sau municipiului Chișinău, schimburile de terenuri, delimitarea sau partajarea imobilelor aflate în indiviziune cu acest domeniu public, renunțările la drepturi sau recunoașterile de drepturi în favoarea terțelor persoane se fac pe bază de expertiză, ale cărei rezultate sunt aprobate de consiliul respectiv”, ignorând în mod vădit prevederile art. 10 din Codul funciar, adoptat prin Legea nr. 828-XII din 25.12.1991, potrivit căreia „de competența consiliilor sătești (comunale) și orășenești ține, atribuirea terenurilor, în modul stabilit de lege: determinarea și atribuirea terenurilor pentru construcții și amplasarea lor, în conformitate cu legea”. Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren menționat supra fiind semnat și de către Pascal Pavel, ce exercita funcția de secretar al consiliului comunal XXXXX și cu XXXXX, ce ocupa funcția de Primar al com. XXXXX.

Acțiunile inculpatului Anghelici Veaceslav au fost încadrate în baza art. 185 alin. (1) Cod penal (red. 1961).

3. Avocatul Brânza Victor în numele inculpatului Anghelici Veaceslav, a declarat apel, solicitând casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărâri de achitare din motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

În motivarea cererii de apel a invocat următoarele:

- Anghelici Veaceslav nu este vinovat de comiterea infracțiunii ce i se incriminează, organul de urmărire penală și instanța de judecată eronat, în lipsa probelor au soluționat cauza și calificat faptele ca infracțiune, instanța de judecată nu a soluționat obiectiv chestiunile stabilite de lege ca obligatorii la adoptarea sentinței;

- atât la faza de urmărire penală, cât și în cadrul cercetării judecătorești Anghelici Veaceslav a declarat că, în realitate faptele ce i se incriminează lui de depășire a atribuțiilor de serviciu, nu au fost comise de el, or, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren a fost eliberat în baza dispoziției primarului XXXXX, iar faptul semnării de el a acestui act nu-i acordă forță juridică și doar atestă înregistrarea lui în registrul de evidență a titlurilor eliberate de Primărie;

- învinuirea lui Anghelici Veaceslav este lipsită de un șir de elemente fără de care el poate fi acuzat, și anume:

- lipsește prejudiciul - terenul asupra căruia a fost eliberat titlul de proprietate în folosul SRL „XXXXX” era aferent construcției deținute de acest agent economic, deci anume SRL „XXXXX” putea primi în proprietate acest teren. Înstrăinarea terenului s-a efectuat în baza contractului de vânzare-cumpărare și după achitarea prețului normativ stabilit potrivit legii. În cadrul judecării cauzei reprezentantul Primăriei XXXXX a prezentat instanței o declarație scrisă din care rezultă că, Anghelici Veaceslav nu a cauzat nici un prejudiciu primăriei XXXXX. Deci, instanța de judecată a emis o sentință de condamnare, în lipsa probelor ce ar confirma existența unui prejudiciu;

- Anghelici Veaceslav nu este subiect al infracțiunii ce i se incriminează. Instanța de judecată neîntemeiat a respins argumentele apărării privind a subiectului infracțiunii în cazul acuzării lui Anghelici Veaceslav;

- în anul 2000, când au avut loc evenimentele incriminate Anghelici Veaceslav, XXXXX, era în vigoare Codul penal în redacția anului 1961, care în art. 185 prevedea răspunderea pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, subiect al acestei infracțiuni era persoana cu funcție de răspundere;

- la 12.06.2003 a intrat în vigoare Codul penal adoptat la 18.04.2002. Subiectul special al infracțiunii prevăzute de art. 328 în redacția anului 2002 era persoana cu funcție de răspundere. Conform art. 123 Cod penal în redacția anului 2002, prin persoană cu funcție de răspundere se înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări,

anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice. Analiza reglementărilor juridice referitoare la funcția de specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare denotă că această funcție nu este una care pune exercitarea funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice. Deci, specialistul pentru reglementarea regimului proprietății funciare, în sensul Codului penal în redacția anului 1961 și Codului penal care a intrat în vigoare la 18.04.2002 nu era persoană cu funcție de răspundere și nu era subiect al infracțiunilor din capitolul XV din Codul penal, inclusiv art. 328 Cod penal. În pct. 4 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 6 din 11.03.1996, se menționează că, nu sunt subiecți ai infracțiunilor săvârșite de persoane cu funcții de răspundere lucrătorii întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor indiferent de forma de proprietate, care exercită numai funcții pur profesionale sau tehnice;

- la 02.12.2011 prin Legea nr. 245, în vigoare din 03 februarie 2012, în Codul penal adoptat la 18.04.2002 au fost introduse un șir de modificări, inclusiv în art. 123 și art. 328 Cod penal prin care a fost introdusă noțiunea de persoană publică. În redacție nouă (din 02.12.2011) art. 328 Cod penal prevede infracțiunea de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu săvârșită de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor plice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice. Persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public. În noul context și formulare a infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal, deținătorul funcției de specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare este subiect al infracțiunii de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu. Este de menționat, că noțiunea de „persoană publică” nu era prevăzută de legislația națională până la 03.02.2012. Astfel, la 08.02.2000 lui Anghelici Veaceslav nu-i putea fi atribuită calitatea de „persoană publică”, iar în prezent el nu poate fi condamnat cu utilizarea acestei noțiuni. Art. 8 din Codul penal, în vigoare, stabilește că caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Deci, potrivit regulilor generale, caracterul penal și pedeapsa pentru fapta comisă de Anghelici Veaceslav la 08.02.2000 este stabilită de Codul penal în redacția

anului 1961, potrivit căruia persoana care deținea funcția de specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare nu era subiect al infracțiunii prevăzute de art. 185 CP (red. 1961).

- Anghelici Veaceslav în calitate de specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare nu poate fi considerat subiect al infracțiunii prevăzute de art. 328 din Codul penal, în vigoare. Așadar, în lipsa calității de subiect, aplicabilă pentru Anghelici Veaceslav, referitor la acțiunile incriminate lui, rezultă că în cazul faptelor de care este acuzat, lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal, iar temei reprezintă conform art. 275 pct. 3) Cod de procedură penală, o circumstanță care exclude urmărirea penală;

- probele invocate de procuror și instanță nici într-un mod nu demonstrează că Anghelici Veaceslav este responsabil de înstrăinarea terenului către SRL „XXXXX” și care este legătura cauzală între activitatea lui în cadrul primăriei XXXXX și faptul vinderii terenului;

- nici procurorul și nici instanța de judecată nu specifică care este, și prin ce se manifestă prejudiciul cauzat prin faptele incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019, a fost admis apelul, casată sentința în partea recunoașterii vinovăției lui Anghelici Veaceslav cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Anghelici Veaceslav a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 185 alin. (1) Cod penal (în red. 1961), din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Tot prin aceeași decizie a fost încetat procesul penal în privința inculpatei XXXXX Valentina, din motivul intervenirii decesului acesteia.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a notat că, prima instanță la pronunțarea sentinței în privința inculpatului Anghelici Veaceslav a stabilit eronat circumstanțele de fapt și de drept, situația de fapt reținută nu corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate incorect, instanța incorect încadrând acțiunile inculpatului Veaceslav Anghelici în baza art. 185 alin. (1) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului Anghelici Veaceslav în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 185 alin. (1) Cod penal nu a fost demonstrată.

Prin probele prezentate de procuror și cercetate de instanța de apel nu a fost dovedită vinovăția inculpatului Anghelici Veaceslav în comiterea infracțiunii incriminate.

Împrejurările ce determină necesitatea achitării lui Anghelici Veaceslav au fost constatate prin totalitatea de probe prezentate de partea acuzării și partea apărării în cauza penală, fiind apreciate, respectându-se prevederile art.

101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, iar instanța de apel a ajuns la concluzia că, lipsesc elementele faptei infracționale, ceea ce determină necesitatea achitării inculpatului Anghelici Veaceslav.

Astfel, instanța de apel a constatat că: prin rechizitoriu Anghelici Veaceslav a fost învinuit că, exercitând funcția de specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare din cadrul Primăriei, comunei XXXXX, numit în această funcție prin dispoziția primarului XXXXX nr. XXXXX și fiind persoană cu funcție de răspundere investită în virtutea art. (1) al Legii RM nr. 443-XIII din 04 mai 1995 „Serviciului public” și fiind, conform art. 183 alin. (1) Cod penal (în redacția legii penale în vigoare la data de 24 aprilie 1961), persoană cu funcție de răspundere. În timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege prin faptul că, în baza dispoziției ilegale a primarului com. XXXXX, XXXXX, cu nr. 2 din 10.01.2000, prin care a fost dispusă vânzarea SRL „XXXXX”, a terenului din rezerva primăriei, aferent unui depozit, teren cu o suprafață de 1.12 ha, situat în XXXXX, sat. XXXXX, 4, mun. Chișinău. La XXXXX a eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu numărul cadastral XXXXX, semnat de către Anghelici Veaceslav, potrivit căruia, dreptul de proprietate asupra terenului cu o suprafață de 1.12 ha, situat în XXXXX, sat. XXXXX, 4, mun. Chișinău, s-a atribuit SRL "XXXXX", astfel încălcând prevederile art. 20 pct. (6), (7), (12) al Legii RM nr. 1247 din 22.12.1992 „Privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat monitoringul funciar” conform căroră, specialistul pentru reglementarea de stal a regimului proprietății funciare avea atribuții privind elaborarea proiectelor privind delimitarea terenurilor destinate transmiterii în proprietate, posesiune și folosință, formării de gospodării noi, privind reglementarea hotarelor gospodăriilor existente, precum și a terenurilor gospodăriilor individuale lichidându-se în comoditățile din amplasarea lor, repartizarea terenurilor în natură și pregătirea titlurilor de proprietate, posesiune și beneficiere funciară, ținerea cadastrului și monitoringului funciar, ignorând legea privind administrația publică locală, nr. 186-XIV din 06.11.1998, și anume art. 82 care prevedea „(1) consiliile locale și raionale și consiliul municipal Chișinău decid ca bunurile ce aparțin domeniului public de interes local, după caz, să fie date în administrarea unităților economice și instituțiilor publice, să fie concesionate ori să fie închiriate. De asemenea, ele decid, în condițiile legii, cu privire la cumpărarea și vânzarea bunurilor ce fac parte din patrimoniul public. (2) Vânzarea, concesionarea, închirierea și locația de gestiune se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii. (3) înstrăinarea bunurilor ce aparțin domeniului public al satelor (comunelor), orașelor (municipiilor), raioanelor sau municipiului Chișinău, schimburile de terenuri, delimitarea sau

partajarea imobilelor aflate în indiviziune cu acest domeniu public, renunțările la drepturi sau recunoașterile de drepturi în favoarea terțelor persoane se fac pe bază de expertiză, ale cărei rezultate sânt aprobate de consiliul respectiv”, ignorând în mod vădit și prevederile art. 10 din Codul funciar, adoptat prin Legea nr. 828-XII din 25.12.1991, potrivit căroră „de competența consiliilor sătești (comunale) și orășenești ține atribuirea, terenurilor, în modul stabilit de lege, determinarea și atribuirea terenurilor pentru construcții și amplasarea lor, în conformitate cu legea”. Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren menționat supra fiind semnat și de către al Pavel Ștefan, ce exercita funcția de secretar al consiliului comunal XXXXX și cu XXXXX, ce ocupa funcția de primar al com. XXXXX.

Instanța de apel a conchis că, din învinuirea reținută în sarcina inculpatului lipsește elementul daune considerabile.

Coroborând circumstanțele faptei descrise prin prisma normei juridice incriminate, și anume art. 185 alin. (1) Cod penal (în red. 1961), care prevede răspunderea penală pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică *săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acte, care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, dacă aceasta a cauzat daune considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice*, element ce nu se cuprinde în actul de învinuire.

În acest sens instanța de apel a menționat că, în lipsa apelului procurorului, care a acceptat calificarea juridică dată de prima instanță, se impune indubitabil emiterea unei soluții de achitare în privința inculpatului Anghelici Veaceslav pe art. 185 alin. (1) Cod penal (red. 1961), din motivul lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile acestuia.

În prezența acestor circumstanțe, instanța de apel a ajuns la convingerea că, este necesar de a admite apelul avocatului Victor Brînză în numele inculpatului Anghelici Veaceslav, a casa sentința în parte și a pronunța o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie dispusă achitarea lui Anghelici Veaceslav, pe art. 185 alin. (1) Cod penal, din motivul lipsei elementelor infracțiunii.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia în partea admiterii apelului declarat de avocatul Brînză Victor în numele inculpatului Anghelici Veaceslav și achitării inculpatului de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 185 alin. (1) Cod penal (red. 1961), cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

5.1. În argumentarea recursului procurorul a menționat că:

- instanța de apel, eronat a ajuns la concluzia că fapta săvârșită de către inculpat nu a fost una cauzatoare de daune intereselor ocrotite de legea penală;

- din actele cauzei penale rezultă cu certitudine că urmare a acțiunilor coordonate a inculpaților XXXXX Valentina și Anghelici Veaceslav, Primăriei comunei XXXXX municipiul Chișinău i-a fost cauzat la situația anului 2000 un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

- prețul normativ al terenului cu suprafața efectivă de 1,12 ha amplasat în str. XXXXX din satul XXXXX comuna XXXXX municipiul Chișinău a constituit potrivit Borderoului de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenului aferent din 10 ianuarie 2010 suma de 674 489 lei (f.d. 113 vol. II). Potrivit contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent din 11 ianuarie 2000, terenul indicat a fost înstrăinat la prețul de 155807 lei (f.d. 113 vol.II). În condițiile respective, Primăria comunei XXXXX municipiul Chișinău a ratat încasarea a 518682 lei, formată din diferența dintre prețul normativ calculat al terenului și prețul efectiv de vânzare a imobilului. În sprijinul acestor concluzii, acuzarea de stat invocă prevederile art. 4 alin. (9) al Legii nr. 1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului potrivit căroră vânzarea-cumpărarea terenurilor proprietate publică utilizate în procesul tehnologic, aferente obiectivelor privatizate sau supuse privatizării, aferente obiectivelor private, precum și celor aferente construcțiilor nefinalizate, se efectuează la prețul normativ al pământului;

- inculpatul Anghelici Veaceslav a acționat cu rea-voință la realizarea atribuțiilor sale de serviciu, urmărind prioritar scopul împrăștiării nejustificate a SRL „XXXXX” cu terenul cu suprafața de 1,12 ha amplasat în str. XXXXX nr.4 din satul XXXXX comuna XXXXX municipiul Chișinău în detrimentul intereselor ocrotite de lege Primăriei comunei XXXXX municipiul Chișinău;

- prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Anghelici Veaceslav a încălcat explicit în special prevederile art. 20) pct.(6),(7), (12) al Legii RM nr. 1247 din 22.12.1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar conform căroră, specialistul pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare avea atribuții privind elaborarea proiectelor privind delimitarea terenurilor destinate transmiterii în proprietate, posesiune și folosință, formării de gospodării noi, privind reglementarea hotarelor gospodăriilor existente, precum și a terenurilor gospodăriilor individuale lichidându-se incomodități-le din amplasarea lor, repartizarea terenurilor în natură și pregătirea titlurilor de proprietate, posesiune și beneficiere funciară, ținerea cadastrului și monitoringului funciar;

- prin renunțarea de către inculpatul Anghelici Veaceslav la oricare dintre acțiunile indicate supra (întocmirea borderoului de calcul cu utilizarea unei formule frauduloase de calcul al prețului terenului dar și întocmirea și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren SRL „XXXXX”), terenul litigios nu ar fi ieșit din proprietatea administrației publice locale;

- este dovedită cert și legătura cauzală dintre fapta săvârșită de către inculpatul Anghelici Veaceslav și consecințele survenite ca urmare a comportamentului lui prejudiciabil;

- argumentul instanței de apel potrivit căruia se impune pronunțarea unei soluții de achitare a inculpatului Anghelici Veaceslav tocmai pe motivul că instanța de fond nu ar fi constatat întinderea daunei materiale cauzate intereselor persoanei juridice-Primăria comunei XXXXX municipiul Chișinău nu este întemeiat, acesta în condițiile în care întinderea daunei materiale rezultă explicit din actele cauzei penale și se pare că nimeni dintre părțile în cadrul procesului penal nu au negat-o. Pe această dimensiune, instanța de apel era împuternicită în temeiul legii să repare eroare admisă de către instanța de fond și să constate pe deplin fapta reținută parțial defectuos de către instanța de fond în sarcina inculpatului Anghelici Veaceslav, inclusiv elementul obiectiv-daune materiale cauzate persoanei juridice și mărimea lor.

- nici unul dintre temeiurile indicate la art. 390 alin. (1) Cod de procedură penală nu există, iar eroarea admisă de către instanța de fond urma să fie corectată, acesta în condițiile în care prin constatarea autentică a faptei considerate ca fiind dovedită nu se înrăutățește situația procesuală a inculpatului Anghelici Veaceslav.

6. Asupra recursului ordinar declarat de către partea acuzării, a fost depusă referință de către inculpatul Anghelici Veaceslav cu avocatul Dron Ion prin care au susținut că recurentul nu a definit cadrul dispozițiilor procesuale în interiorul căruia solicită să fie judecat recursul, astfel acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul cererii de recurs declarate, Colegiul atestă că recurentul invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel, art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*; precum și când: 10) *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul constată că asemenea eroare nu se confirmă la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat atât asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării cât și în coraport cu argumentele primei instanțe expuse în sentință, care nu a fost atacată de către partea acuzării, astfel deciziei atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Totodată, Colegiul constată și faptul că recurentul deși critică decizia atacată prin prisma incidenței pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, totuși în conținutul cererii de recurs acesta nu a specificat care anume din erorile prevăzute la acest punct au fost comise de către instanța de apel, invocarea respectivei norme fiind declarativă și fără suport.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Cu referire la aceste aspecte, Colegiul menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

De asemenea, reieșind din esența criticilor invocate în recurs, Colegiul penal reține că acestea se referă în mare parte doar la chestiunea de apreciere a probelor.

Mai mult, din analiza textuală a recursului declarat, se constată că autorul acestuia face o proprie evaluare a materialului probator, prezentând versiunea potrivit căreia probele administrate de către instanțele de fond confirmă vinovăția inculpatului Anghelici Veaceslav în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 185 alin. (1) Cod penal (red. 1961).

Sub acest aspect, însă, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, precum și pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform învinuirii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorii recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens Colegiul atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinenței, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind

achitarea lui Anghelici Veaceslav de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 185 alin. (1) Cod penal (în red. 1961), din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și anume lipsa elementului daune considerabile, or, coroborând circumstanțele faptei incriminate în raport cu prevederile art. 185 alin. (1) Cod penal (în red. 1961), potrivit căruia: *răspunderea penală pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acte, care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, dacă aceasta a cauzat daune considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, se atestă că instanța de apel corect a reținut lipsa elementului daune considerabile din învinuirea înaintată.*

Cu referire la argumentele părții acuzării precum că „potrivit Borderoului de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenului aferent din 10 ianuarie 2010, costul acestuia era de 674 489 lei (f.d. 113 vol. II). Potrivit contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent din 11 ianuarie 2000, terenul indicat a fost înstrăinat la prețul de 155807 lei (f.d. 113 vol. II). În condițiile respective, Primăria comunei XXXXX municipiul Chișinău a ratat încasarea a 518682 lei”, Colegiul penal apreciază respectivele ca fiind irelevante întrucât potrivit învinuirii înaintate lui Anghelici Veaceslav, acțiunile acestuia s-au realizat prin eliberarea la XXXXX, a eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu numărul cadastral XXXXX, dar nu prin participarea la vânzarea bunului dat, respectiv imputarea prejudiciului nominalizat de partea acuzării în ordine de recurs ordinare depășește limitele învinuirii înaintate lui Anghelici Veaceslav.

Ce ține de argumentele procurorului precum că „inculpatul Anghelici Veaceslav a acționat cu rea-voință la realizarea atribuțiilor sale de serviciu, urmărind prioritar scopul împrumietării nejustificate a SRL „XXXXX” cu terenul cu suprafața de 1,12 ha amplasat în str. XXXXX din satul XXXXX comuna XXXXX municipiul Chișinău în detrimentul intereselor ocrotite de lege Primăriei comunei XXXXX municipiul Chișinău”, Colegiul penal la fel le respinge întrucât potrivit materialelor cauzei (f.d. 148-148 vol. 4) se atestă că Primăria comunei XXXXX nu a înaintat pretenții cu privire la pretinsul prejudiciu așa cum nu a înaintat nici acțiune civilă în respectiva cauză.

Cu referire la alegațiile recurentului că: „prin renunțarea de către inculpatul Anghelici Veaceslav la întocmirea borderoului de calcul cu utilizarea unei formule frauduloase de calcul al prețului terenului dar și întocmirea și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren SRL „XXXXX”, terenul litigios nu ar fi ieșit din proprietatea administrației publice locale”, Colegiul la fel apreciază că aceste invocări depășesc limitele învinuirii înaintate inculpatului deoarece expunerile cu referire la utilizarea unei formule

frauduloase de calcul al prețului terenului, nu se încadrează în învinuirea înaintată, prin urmare sunt neîntemeiate.

Cu referire la alegațiile procurorului precum că „*instanța de apel era imputernicită în temeiul legii să repare eroare admisă de către instanța de fond și să constate pe deplin fapta reținută parțial defectuos de către instanța de fond în sarcina inculpatului Anghelici Veaceslav, inclusiv elementul obiectiv-daune materiale cauzate persoanei juridice și mărimea lor*”, Colegiul reamintește că sentința nu a fost atacată de către partea acuzării, astfel propunerile procurorului cu privire la înlăturarea presupuselor erori din sentință de către instanța de apel, sunt lipsite de temeiuri de drept ținând cont de faptul că legalitatea sentinței a fost examinată doar la apelurile părții apărării.

De asemenea Colegiul conchide că în speță nu a fost admisă o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Astfel, Colegiul constată că recurentul nu a motivat recursul sub acest aspect de drept invocat, limitându-se la critici privind aprecierea probelor, și totodată instanța de recurs ordinar consideră, că în cadrul examinării prezentei cauze, o asemenea eroare nu a fost comisă.

Cu referire la invocarea de către partea acuzării a temeiului pentru recurs prevăzut la pct.10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul apreciază ca fiind irelevant speței întrucât instanța de apel a dispus achitarea inculpatului Anghelici Veaceslav.

Analizând decizia atacată, Colegiul stabilește că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, motivare reiterată incluziv în pct. 4.1. din prezenta decizie, pe care instanța de recurs o însușește ca fiind temeinică.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond. Or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Generalizând cele reținute, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, temeiurile invocate de recurent nu s-au adeverit, fapt

ce impune respingerea, ca inadmisibil, a recursului ordinar declarat de către partea acuzării cu menținerea deciziei atacate.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Popov Oleg, cu menținerea deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019, în cauza penală în privința lui Anghelici Veaceslav XXXXX.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **13 martie 2020.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor